

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 01-06-2020
Enhed: MEDINT
Sagsbeh.: DEPMIAA
Sagsnr.: 1911137
Dok. nr.: 1230957

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 26. maj 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 18 til L 182 (Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler (Kriminalforsorgens fordeling, opsplitning og udlevering af lægemidler til indsatte i kriminalforsorgens institutioner)) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 18:

”Vil ministeren redegøre for, hvem som har det sundhedsfaglige ansvar i forhold til udlevering af lægemidler til indsatte efter den foreslåede ordning både fsva. udlevering af receptpligtige lægemidler som udlevering af håndkøbslægemidler? Har den person, som udleverer et lægemiddel til en indsatte, sundhedsfagligt ansvar og pligt til at leve op til reglerne i sundhedslovgivningen? Vil ministeren sammenholde den foreslåede ordning på dette punkt med de regler, som gælder for udlevering af lægemidler til personer på bosteder og plejehjem?”

Svar:

Til brug for besvarelsen er der indhentet bidrag fra Styrelsen for Patientsikkerhed, som jeg henholder mig til.

”Alle autoriserede sundhedspersoner har pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed, jf. autorisationslovens § 17. Det indebærer i forbindelse med medicin håndtering blandt andet at overholde lægemiddel håndteringsvejledningen og pjecen om korrekt håndtering af medicin.

Lægens ansvar

Den ordinerende læge har ansvaret for sin ordination, for at vurdere om patienten får den rigtige medicin og for at sikre, at alle aktuelle ordinationer fremgår af Det Fælles Medicinkort (FMK). Lægen har pligt til at meddele sin beslutning om ordinationen og indikationen skriftligt eller mundtligt til personalet og ordinationen skal være tydelig. Når lægen benytter medhjælp til medicin håndteringen skal han ligeledes efterleve bekendtgørelse nr. 1219 af 11. december 2019 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed) og vejledning nr. 115 af 11. december 2019 om samme.

Udleverende personales ansvar, når de udleverer medicin, som lægen har ordineret

Når lægen ordinerer medicin til en indsat og anmoder andet personale om at stå for udleveringen, handler de som sundhedspersoner under lægens ansvar. Det gælder uanset, om der er tale om receptpligtig medicin eller medicin, der også kan fås i håndkøb. Det gælder også uanset, om lægen har bedt andre autoriserede sundhedspersoner, fx sygeplejersker, eller ikke-sundhedsfagligt uddannet personale, såsom fængselsbetjente, om at udlevere medicinen.

Det udleverende personale er da ansvarlige for at udføre opgaven efter instruksen og for at frasige sig en opgave, som de pågældende ikke ser sig i stand til at udføre forsvarligt. I forhold til medicin håndtering skal vejledning nr. 9079 af 12. februar 2015 om ordination og håndtering af lægemidler (lægemiddel håndteringsvejledningen) og Styrelsen for Patientsikkerheds pjecce: Korrekt håndtering af medicin, 2. udgave, 2019, efterleves.

Hvis lægens instruktion strider mod de lokale instrukser, skal det udleverende personale straks gøre sin nærmeste leder og eventuelt lægen opmærksom herpå. Personalet skal også sige fra ved mistanke om fejl eller andre misforståelser. Hvis personalet ikke mener sig i stand til at varetage håndteringen af et lægemiddel forsvarligt, herunder sikre den nødvendige observation af patienten, skal de frasige sig opgaven og orientere sin nærmeste leder og eventuelt lægen herom. Hvis det udleverende personale er i tvivl om en lægemiddelordination, skal de ikke administrere lægemidlet til patienten, men i stedet tage kontakt til den nærmeste leder og eventuelt lægen med henblik på en afklaring. Vedkommende skal også meddele sin nærmeste leder og lægen de relevante observationer i forbindelse med lægemiddel håndtering, eksempelvis bivirkninger.

Når den administrative ledelse bliver orienteret om ovenstående problemstillinger, skal ledelsen sikre, at problemstillingerne bliver afklaret med lægen.

Personale, der dispenserer et lægemiddel efter lægens ordination, er desuden ansvarlig for, at dispenseringen er i overensstemmelse med ordinationen, og for at lægemiddelbeholderen (doseringsæske, medicinbæger, ampul, sprøjte eller lignende) er mærket med patientens navn og personnummer, jf. vejledning nr. 9808 af 13. december 2013 om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet (identifikationsvejledningen).

Det fremgår blandt andet af identifikationsvejledningen, pkt. 5.4.1.5, at den generelle regel er, at hvis lægemidlet ikke straks administreres af den person, som dispenserer lægemidlet, skal:

- Modtagers identitetsoplysninger fremgå af medicinglas, injektionssprøjte eller lignende.
- Lægemidlets navn, styrke/koncentration og dosis samt tidspunkt for uddeling/indgift angives på medicinglas, injektionssprøjte eller lignende, hvor den udmålte medicin opbevares.
- For injektionssprøjte endvidere sundhedspersonens initialer.

Disse oplysninger skal ligeledes anføres ved tilsætning af lægemidler til infusionsvæsker.

Der henvises i øvrigt til styrelsens fælles bidrag med Lægemiddelstyrelsen vedrørende spørgsmål nr. 20.

Udleverende personales ansvar, når de udleverer håndkøbsmedicin, som lægen ikke har ordineret

Hvis ikke-autoriserede sundhedspersoner udleverer håndkøbsmedicin, som ikke er ordineret af en læge, vil de ikke være omfattet af gældende regler inden for sundhedslovgivningen og dermed ikke have et sundhedsfagligt ansvar.

Det forhold, at der ikke er et sundhedsfagligt ansvar indebærer imidlertid ikke, at der ikke kan være et ansvar i disse situationer, hvor håndkøbsmedicinen udleveres som led i anstaltens øvrige virksomhed. Styrelsen har derfor opfordret til, at der indføres krav om, at der fra ledelsesmæssig side i den enkelte institution gives den nødvendige instruktion af personalet i opgavevaretagelsen, herunder også ved skriftlige instrukser. Dette for at sikre at personalet har tilstrækkelig viden og klare rammer til at varetage opgaven, både af hensyn til personale og indsatte i fængsler og arresthuse. Styrelsen henviser til svar på spørgsmål nr. 7 til L 182.

Har den person, som udleverer et lægemiddel til en indsat, sundhedsfagligt ansvar og pligt til at leve op til reglerne i sundhedslovgivningen?

Der henvises til besvarelsen ovenfor.

Vil ministeren sammenholde den foreslåede ordning på dette punkt med de regler, som gælder for udlevering af lægemidler til personer på bosteder og plejehjem?

. / . Der henvises til det fælles bidrag, der er indsendt fra Lægemiddelstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 20.”

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Michelle Aagaard